

participibus; nec enim illa societas, vel communicatio iusta & dannos maleficio est. Cui consonat textus in l. si ex duobus, ff. codem, & in l. plures, §. unde querendum, ff. de administrat. tutor. Unde querendum est, (air Papinianus) an actiones pupillae est, qui solus convenientur, in alterum pro parte scilicet prestatre debet; sed cum propria cuiusque contumacia puniatur, qua fronte poterit hoc desiderari. Notant istis locis Doctores, Ronchegallus in dicta leg. tandem, in principio, n. 220. & seq. ff. de duabus reis, Franchis decif. 662. ex num. 8. Ponte decif. 10. ex num. 1. Bovadilla libr. 2. politica cap. 21. num. 252. & lib. 5. cap. 3. num. 68. ubi multos refert.

45 Illud admoneo, tametsi quoad forum exterius haec resolutio sequenda sit, in foro tamen interiori, in iis casibus, in quibus multi convenientur ex solo, vel culpa communis ad interesse, in quibus diximus supra, hac eadem sententia, n. 21, unica solutione reos omnes liberari, teneri eos, qui solutione alterius liberati sunt, ei pro rata sua parte satisfacere, non fecis, ac si ipsi possent cedi actiones pro rata. Ita docuit Innocentius in cap. sicut dignum, num. 5. de homicidio, D. Thomas 2. quæst. 62. art. 6. ad 1. & art. 7. ad 2. & iis locis Cajetanus, Covarruvias in regula peccatum 2. p. §. 12. n. 4. Lessius de iustitia, & jure, libr. 2. cap. 13. dubit. 5. n. 40. & 47. significavit Magonius decif. Licens. 27. num. 54.

47 Quod tamen attinet ad beneficium divisionis, an concedendum sit multis reis in solidum obligatis ex delicto, vel quasi, res est controversa. Nam Angelus in l. reos, in princip. num. 2. ff. de duabus reis, post Azonem, Glosam, & Bartolum, quos refert, est in sententia negativa.

48 Contraria tamen sententiam affirmativam sequitur Bartolus in dicta leg. reos, in principio, num. 5. & ibidem Paulus num. 5. qui recedit a sententia Angeli, eamque impugnat ex textu, cuius Angelus non meminit in l. si plures, in principio, ff. de administrat. tutor, qui videtur hanc sententiam probare. Addit eundem Bartolus in d. leg. 1. §. nunc tractemus, num. 2. & 3. ff. tutel. & ration. distract. Ponte dicta decif. 10. num. 2. & Doctores in leg. 1. Cod. de transactionibus, & dicta à nobis haec eadem disputatione num. 22.

SUMMA DISPUTATIONIS SEXTÆ.

1 Salariorum condemnatio executioni mandari potest appellatio non obstante.

2 Salariorum celeris solutio fuit praceptum divinum veteris legis.

3 Praecipa judicialia veteris legis in nova non obligant ex autoritate legis, sed possunt servari, ut rationi naturali confona.

Jus Romanorum non obligat in Regno Castelle auctoritate legis, sed servatur ex vi rationis.

4 Praecipa Regia in scriptis contenta habent execuptionem paratam.

5 Sententia in causa alimentorum mandantur execuptioni appellatio non obstante.

6 Condemnatus in causa alimentorum non auditur appellans, antequam alimento solverit.

7 Salarium officialium equiparatur vieti, seu alienum.

8 Admonito ad superiores Judices.

9 Tali debet esse superior erga subditum, qualem erga se superius desiderat.

10 Paupertas vitoris requiriatur, ut sententia alimentorum execuptioni mandetur, & Judices delegati sere semper sunt pauperes.

D I S P U T A T I O N I S

Utrum Judex possit non obstante appellatio ad superiores interposita, execuptioni exigere re sua, & suorum ministrorum salario.

1 Communis est hac in re Doctorum sere omnium sententia salario Judicis delegati, & officialium ejus rescripto delegationis designata, qua ut solvat reus damnum est, execuptioni exigere posse, appellatio ad superiores interposita non obstante. Eam sequuntur sunt quotquot de exactione salariorum expresse tractarunt, Rebuffus tom. 1. inconst. regi. tract. de sent. provisionalib. art. 3. gl. 7. per totam, ubi ait universum eam doctrinam veram esse

judicialia sunt quidem mortua, quia non habent vim obligandi, non tamen sunt mortifera, quia si quis Princeps ordinaret in Regno suo illa judicialia observari, non peccaret. Certe si in Regno Castelle quamvis non obliget jus civile Romanorum in via legis, l. 3. tit. 1. lib. 2. recipit, observatur tamen tamquam jus aquum, & rationi consentaneum, & ex illo, & juxta illud deciduntur lites in omnibus tribunaliis, nisi quatenus reperitur correctum per nostras leges, ut afferunt Joannes Lupus de Palacios Rubios in introductione ad rubricam de donationibus inter virum, & uxorem, num. 16. Burgos Salon de Paz in l. 1. Tauri, ex n. 509. Antonius Gomez ibi in principio, Gregorius Lopez in l. 6. tit. 4. p. 3. gl. 2. Didacus Perez in proemio in ordinationes Regias, 3. question. proemiali, Azevedus in rubrica, n. 4. & sequentibus, tit. 1. lib. 2. recipit. Olanus in praefationibus ad concordiam suam, num. 2. & sequentibus, & num. 7. & 13. Franciscus Suarez de legibus, lib. 3. cap. 8. num. 4. & 5. quemadmodum in Gallia servari testatur Chassanæus cons. 8. num. 25. & sequentibus, & Rebuffus in proemio constitutionum Regiarum, gloss. 5. num. 127. multo majori, & fortiori ratione observanda erit lex judicialis a Deo ipso imposta, cujus ratio adhuc viget, ex vi naturali iustitiae, & exequitatis a nostris legibus non dissonantibus, quod planè docuit textus in cap. per venerabilem, §. rationibus, qui filii sint legitimi, in quo Pontifex Innocentius III. argumentum defumit ad decisionem causæ ex lege Deuteronomii; ita sit, ut non inepti Rebuffus tractatu de sententiis provisionib. distagloss. 7. num. 1. confirmariat legem Galliæ, eamque rationi conformem, & aquam esse comprobaverit testimoniis Levitici, & Deuteronomii à nobis adductis.

4 Secundo probatur eadem sententia, quoniam praecipuum Regium Rescripto contentum regulariter habet paratum executionem, l. 1. ff. de constitution. Princip. l. 28. & 52. tit. 18. part. 3. & ibi Gregorius gloss. 2. & 5. & ibi ab executione simili rescriptorum denegatur applicatio, nisi executor modum, & mandatum excedat, Suarez in l. post. rem notabilis seu causa, 12. ff. de re iudicat. & Valdes a eum locum, Rebuffus tom. 2. in constit. Regi. tractatu de rescriptis, articul. 1. gloss. 3. Parladorius lib. 2. rerum quotidianarum, cap. final. 1. pars. §. 7. ex n. 1. Bovadilla lib. 2. politica, cap. 10. n. 59. cum sequentibus. Planè Regio Rescripto commissionis Judicium delegatorum, & ordinariorum, continetur clausula de exigendis salariis, & solvendis Judicis ipso delegato, & officialibus ejus, jure igitur pro exactione eorum ex vi ipsius rescripti, poterit procedi executivè, & appellatione postposita.

5 Tertiò probatur, quoniam sententia in causis alimentorum executioni mandantur non obstante appellatio, ne aliquia in illud incidanus incommode, ut qui ali debet interim, dum lis apud superiores tractatur, & tribus sententiis finitur, fame pereat; venter enim dilatationem non patitur, nec ferre potest, ut esse in veteri proverbio, tradit Menochius de arbitris, lib. 2. centur. l. causa 52. num. 12. nimis quia auribus caret, ut meminie Erasmus in adagio, venter auribus caret, chil. 2. centur. 8. adagio 84. resulit Seneca epistol. 21. & in fine, & ad eum Lypsius; & famis est malè suada Virgilio lib. 6. Eneidos, vers. 276. imò vero, & Sancto Gregorio in pastorali, par. 2. cap. 7. circa finem. Agentis etenim (inquit) mentem doctrinæ sermo non penetrat. Istam conclusionem tradiderunt Speculator lib. 2. titul. de appellatione, §. in quibus num. 10. & 11. per textum in leg. ultima, ff. de applicatione recip. Bartolus in l. 2. n. 5. in fine, ff. de re iudicat. Baldus Novellus, de dote, 9. par. privileg. 7. num. 2. Tiraquillus tractat de privilegiis p. cause, privileg. 153. Socinus regul. 40. fallent. 12. alias litter. A. regul. 24. fallent. 21. Rebuffus tom. 1. in constit. Regias, tract. de sent. provisionalib. ar. 1. gloss. 2. num. 34. Cassadorius decif. unic. num. 1. tit. de mutuis petitionibus, Rota dec. 764. part. 2. diverforum, Paulus Aemilius Verallus decif. 24. & dec. 39. 1. par. Cacheranus decif. 25. num. 20. Peguera decif. 70. Trivisanus dec. 16. num. 7. lib. 2. Barcius decif. 69. n. 10. Vivius decif. 523. num. 41. Milanensis decif. 5. n. 32. lib. 1. Marius Giurba decif. 5. n. 27. Facheirus lib. 1. controversialiarum, cap. 77. Lara in l. si quis a liberis, §. si vel parentes, num. 26. & sequentib. ff. de liber. agnosc. Surdus de alimentis, tit. ... privileg. 60. per totum, Barbofa in leg. 1. 1. par. n. 56. ff. solut. matrimon. Gutierrez lib. 1. practicalum, quæst. 106. Lancelotus de attentatis, 2. part. cap. 12. limit. 24. per totam, Scaccia de appellationibus, quæst. 17. limitat. 7. ex n. 1.

6 Imò vero, ut adnotavit Surdus dicto privileg. 60. num.

Carleval. de Judiciis, Tom. I.

Q Neque